

**ZPRÁVA O REALIZACI OPATŘENÍ
SOUHRNNÝCH AKČNÍCH PLÁNŮ
HOSPODÁŘSKÉ
RESTRUKTURALIZACE
Ústeckého, Moravskoslezského
a Karlovarského kraje
1. 1. 2023 – 31. 12. 2023**

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

1. Úvod	3
2. Strategie RE:START	7
2.1 Aktualizace Strategického rámce hospodářské restrukturalizace ÚK, MSK a KVK	7
2.2 Implementační zásady	7
2.3 Aktuální stav naplňování akčních plánů	9
2.4 Realizace opatření	10
2.5 Indikátory	13
2.6 Bariéry a rizika další realizace	14
3. Mechanismus spravedlivé transformace	15
3.1 Plán spravedlivé územní transformace	15
3.2 TSI projekt na implementaci spravedlivé transformace:	16
3.3 Hodnocení Plánu spravedlivé územní transformace	16
4. Závěr	22
5. Výhled na období 2024	23
Seznam použitých zkratk	24
Seznam tabulek a grafů	25
Přílohy	25

1. Úvod

Předložená Zpráva o realizaci opatření Souhrnných akčních plánů hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje 1.1.2023 – 31.12.2023 (dále jen „Zpráva o realizaci“, „ÚK“, „MSK“ a „KVK“) se vztahuje k pěti Souhrnným akčním plánům Strategie restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje (dále jen „Akční plány“), které byly schváleny usnesením vlády ČR. Dále zpráva popisuje činnosti výkonného týmu RESTART za období roku 2023.

Agendy výkonného týmu RESTART v roce 2023:

- Strategie hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje (dále jen „Strategie RE:START“)
- Příprava aktualizace Vstupní analýzy a Strategického rámce hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje (dále jen „SR“)
- Mechanismus spravedlivé transformace (dále jen „MST“)
 - Asistence pro implementaci OPST
 - Poradenství v rámci TSI projektu
 - III. Pilíř MST
- Koordinace aktivit týmu RESTART s programem Spravedlivé transformace
- Zapojení do Platformy spravedlivé transformace.

Výkonný tým Strategie RE:START – oddělení 186 – RESTART

Výkonný tým Strategie RE:START působí na Ministerstvu pro místní rozvoj ČR (dále jen MMR) v rámci Odboru strategií a analýz regionální politiky a politiky bydlení, oddělení 186 – RESTART.

Personální záležitosti

Od 1.1.2023 bylo zrušeno 5 FTE pro pracovní pozice koordinační, projektový a programový pracovník. Zároveň od tohoto data nebyla obsazena pozice Ministerského rady – Konzultanta pro Ústecký kraj a vedoucího oddělení.

Pozice Ministerský rada – Konzultant pro ÚK byla obsazena k 1.2.2023. Pozice Vedoucího oddělení byla obsazena k 15.3.2023 pracovníkem působícím dosud na pozici Ministerského rady – Konzultanta pro Moravskoslezský kraj.

S obsazením pozice Vedoucího oddělení se uvolnilo služební místo Ministerský rada – Konzultant pro Moravskoslezský kraj v regionální kanceláři Tato pozice byla obsazena k 15.5.2023.

Na období 1. 1. 2023 – 31. 12. 2028 je činnost oddělení RESTART **financována v rámci Technické pomoci OP Spravedlivá transformace**, název projektu: RESTART III, registrační číslo projektu: CZ.10.04.01/00/22_004/0000001. Konkrétně se jedná o tyto pozice:

- Vedoucí oddělení RESTART,
- Ministerský rada – Konzultant pro Moravskoslezský kraj,
- Ministerský rada – Konzultant pro Karlovarský kraj,
- Ministerský rada – Konzultant pro Ústecký kraj,
- Ministerský rada – Konzultant problematiky uhelných regionů.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

V roce 2023 byla vykonána úřednická zkouška třemi zaměstnanci ve služebním poměru (*Vedoucí oddělení, Konzultant pro Ústecký kraj a pro Moravskoslezský kraj*) v oboru služby 38 – Společné evropské politiky podpory a pomoci a evropské strukturální, investiční a obdobné fondy.

Organizační zajištění, účast na jednáních

Členové týmu RESTART absolvovali prezenční nebo on-line formou celkem 323 jednání, z toho 42 z nich sami organizovali.

Členové týmu RESTART se pravidelně účastnili jednání, kde jsou členem nebo stálým hostem ve výborech, komisích, odborných platformách či pracovních skupinách. Jedná se např. o:

- Monitorovací výbor Operačního programu Spravedlivá transformace (dále „OPST“)
- Tematické pracovní skupiny OPST
 - Podnikání; Výzkum a inovace; Energetika; Digitalizace; Obnova území; Oběhové hospodářství; Trh práce; Vzdělávání
- Výběrová komise OPST
- Pravidelné koordinační schůzky s MŽP a kraji
- Řídicí výbor pro implementaci Spravedlivé transformace
- Řídicí výbor technické asistence pro III. pilíř MST
- Řídicí výbor technické asistence pro energetické komunity
- Pracovní skupina pro bezuhelnou energetiku Moravskoslezského kraje
- Vodíková platforma Ústeckého kraje
- Výzkumně-vzdělávací platforma Ústeckého kraje
- ITI Ústecko – Chomutovská aglomerace: Projektový tým
 - Pracovní skupina Doprava a infrastruktura
 - Pracovní skupina Životní prostředí
 - Pracovní skupina Ekonomika
 - Pracovní skupina Lidské zdroje
 - Pracovní skupina Kultura a cestovní ruch
- Plánovací komise programu pro Prioritu 1 OP JAK
- Mezirezortní komise k řešení ekologických škod vzniklých před privatizací hnědouhelných těžebních společností v Ústeckém a v Karlovarském kraji
- Mezirezortní komise pro řešení revitalizace Moravskoslezského kraje a další.

Kromě účasti na jednáních v České republice se zástupci týmu RESTART účastnili také zahraničních akcí pro sdílení dobré praxe:

- 9.5. - 10.5. – CINTRAN academy v Ida-Virumaa (Estonsko) - projekt zaměřený primárně na 4 vybrané uhlíkově intenzivní regiony v Evropě, reskilling a upskilling a jednání o problémech regionu Ida-Virumaa.
- 9.10. – 12.10. – Evropský týden regionů a měst 2023, Harness the potential, RESTART the region – prezentování strategie RE:START a následná diskuse o strategiích pro regionální růst a transformaci.
- 24.10. – 25.10. – Platforma spravedlivé transformace – sdílení informací a dobré praxe (Brusel, Belgie).
- 26.10. - 27.10. – „International Forum for Coal Regions in Transition“ – prezentování Strategie RE:START pro účastníky z vybraných zemí mimo EU a Evropu (Berlín, Německo).

V rámci činnosti MMR se dále výkonný tým účastnil vzdělávacích aktivit MMR typu: ICT dovednosti (MS Office), řídicí kontrola – objednávky, školení na novinky v českém jazyce, projektové řízení pro neprojektové manažery apod.

Pro zvýšení informovanosti o aktivitách se využívají facebookové profily:

- [RESTART Ústeckého a Karlovarského kraje](#);
- [RESTART Moravskoslezského kraje](#)

Na webových stránkách Strategie RE:START a MST (Uhelné regiony)

- www.restartregionu.cz;
- www.dotaceu.cz/uhelneregiony.

Celkem bylo zveřejněno na těchto platformách 171 příspěvků, které se týkaly agend oddělení RESTART. Na sociálních sítích bylo zveřejněno 134 příspěvků a 37 článků na webových stránkách MMR – RESTART a Dotace/Uhelné regiony.

Členové týmu RESTART se také aktivně podíleli na akcích pořádaných MMR, např. se jako hodnotitelé účastnili soutěže „Vesnice roku 2023“, účastnili se Národních stálých konferencí či jiných akcí, kde se podíleli na organizačním zajištění.

Jednou z nejvýznamnějších akcí, které se tým RESTART účastnil, byl Výroční politický dialog, který se konal v Karlových Varech, v nově zrekonstruované budově Císařských lázní. **Politický dialog („Annual Political Dialogue“)** se konal ve dnech 27. a 28. června 2023 na téma spravedlivé energetické transformace uhelných regionů.

Na zasedání byla prezentována sdělení na vysoké úrovni, která se týkala stavu přechodu na bezuhelnou energetiku v uhelných regionech. Byl také zdůrazněn trvalý závazek k postupnému ukončení těžby uhlí. V úvodní diskusi se představila eurokomisařka pro energetiku Kadri Simson, eurokomisařka pro soudržnost a reformy Elisa Ferreira, saský ministr pro regionální rozvoj Thomas Schmidt, slovenský ministr investic, regionálního rozvoje a informatizace Peter Balík, místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro regionální rozvoj Ivan Bartoš a hejtman Karlovarského kraje Petr Kulhánek.

Po zahájení proběhly paralelně tři panelové diskuse, na kterých byla věnována pozornost aktuálním otázkám spojených s přechodem na nízkouhlíkovou ekonomiku a různorodostí uhelných regionů v Evropě. Byly projednávány výzvy, se kterými se uhelné regiony Evropské unie potýkají na cestě ke klimatické neutralitě, jak této neutrality dosáhnout a byly vyzdvíženy i příklady dobré praxe, např. z Estonska či Švédska.

Druhý den měli účastníci dialogu možnost navštívit lokality, které ilustrují hlavní výzvy a nové perspektivy tohoto území v transformaci. Tato událost napomohla k semknutí transformujících se uhelných regionů EU a k hlubší spolupráci.

Závěrem akce bylo přijato Karlovarské prohlášení¹, které udává směr, kterým by se měla ubírat debata o budoucnosti uhelných regionů.

V rámci českého předsednictví Visegrádské skupiny byl ve dnech 10.-11. října 2023 pořádán Ministerstvem pro místní rozvoj pro zástupce čtrnácti členských států EU, Evropské komise a Evropské

¹ “OPST. (2023). ‘Karlovarské prohlášení’. Dostupné na: <https://opst.cz/politicky-dialog-v-karlovych-varech-propojil-uhelne-regiony-napric-evropou/> [Cit. 9. ledna 2024].”

investiční banky expertní workshop nazvaný **Od uhelných regionů k budoucnosti Spravedlivé transformace („From Coal Regions to the Just Transition Future“)**. Na setkání, které proběhlo v Ústeckém kraji účastníci diskutovali o nástrojích pro obnovu hospodářské, sociální a environmentální situace regionů, na kterých se podepsala těžba uhlí.

Diskuse byla věnována zkušenostem z přípravy plánů spravedlivé územní transformace v jednotlivých zemích, provádění navazujících programů, identifikaci strategických projektů, také možným kritickým místům a doposud získaným zkušenostem při využití Fondu pro spravedlivou transformaci a jeho směřování do budoucna.

Účastníci akce měli také možnost navštívit „Radovesickou výsypku“, která vznikla jako jedna z největších v Evropě na místě několika obcí zasypaných výsypem z povrchových hnědouhelných lomů v okolí města Bílina.

Pod záštitou Moravskoslezského kraje probíhala dvoudenní mezinárodní konference zaměřená na vodíkové technologie a rozvoj vodíku ve dnech 23.-24. října 2023 v Multifunkční aule Gong, Ostrava Dolní oblast Vítkovic. v Ostravě. Na významné události nechyběl ani výkonný tým Strategie RE:START.

Tato prestižní akce nesla název **"H2 Fórum 2023 - Na rozcestí transformace"**. Účelem mezinárodní konference H2 Fórum 2023 bylo představit klíčové stakeholdery, poskytnout prostor pro diskusi a networking, a popularizovat znalosti o bezemisních technologiích.

Tato konference byla zaměřena na vodíkové technologie a rozvoj vodíku v České republice. Cílem bylo představit budoucnost vodíkových technologií a jejich potenciál pro transformaci energetického sektoru.

2. Strategie RE:START

2.1 Aktualizace Strategického rámce hospodářské restrukturalizace ÚK, MSK a KVK

Aktualizace Strategického rámce (dále též „SR“) probíhá v pravidelných cyklech, každé 3 roky. Tím je zajištěno ověření změn ve strukturálně postižených regionech, aktuálnosti nastavení a rozsahu definovaných pilířů.

Příprava aktualizace Strategického rámce byla konzultována s externími odborníky na jednotlivé pilíře a sekretariáty Regionálních stálých konferencí (dále „RSK“). Na regionální úrovni byl v dubnu 2023 představen harmonogram přípravy a byly spuštěny aktivity vedoucí k realizaci aktualizace SR včetně aktualizace Vstupní analýzy

Samotné aktualizaci předcházela výběr zpracovatele. V květnu 2023 byl zpracován návrh na podání nabídky. V červnu 2023, po projednání návrhu na regionální úrovni, byla nabídka zveřejněna. Na základě posouzení nabídek byla vybrána společnost GaREP, s r.o.

Od srpna do října 2023 se připravovala aktualizace Vstupní analýzy, ze které vychází Strategický rámec. Aktualizace probíhala za pomoci externích expertů týmu RESTART. První návrh aktualizace byl projednán s kraji na začátku října 2023. Po zapracování připomínek proběhla 23.10.2023 akceptace aktualizace Vstupní analýzy.

Od října 2023 probíhá příprava aktualizace Strategického rámce, opět byli osloveni externí odborníci, kteří definovali oblasti nutné k přepracování, aktualizaci a inovaci s důrazem na nové myšlenky a metody. Především se zaměřili na problematiku pilířů SR a jejich korespondování s potřebami krajů v současné době. První návrh aktualizace SR byl konzultován s kraji a tripartitami 7.12.2023, kdy k tomuto tématu proběhlo jednání na Ministerstvu pro místní rozvoj v Praze. Dne 20.12.2023, po zapracování všech připomínek, byla akceptována II. fáze přípravy aktualizace SR.

Aktualizace je výsledkem široké shody regionálních aktérů všech tří dotčených krajů a výstupem z mnoha jednání se zástupci příslušných resortů.

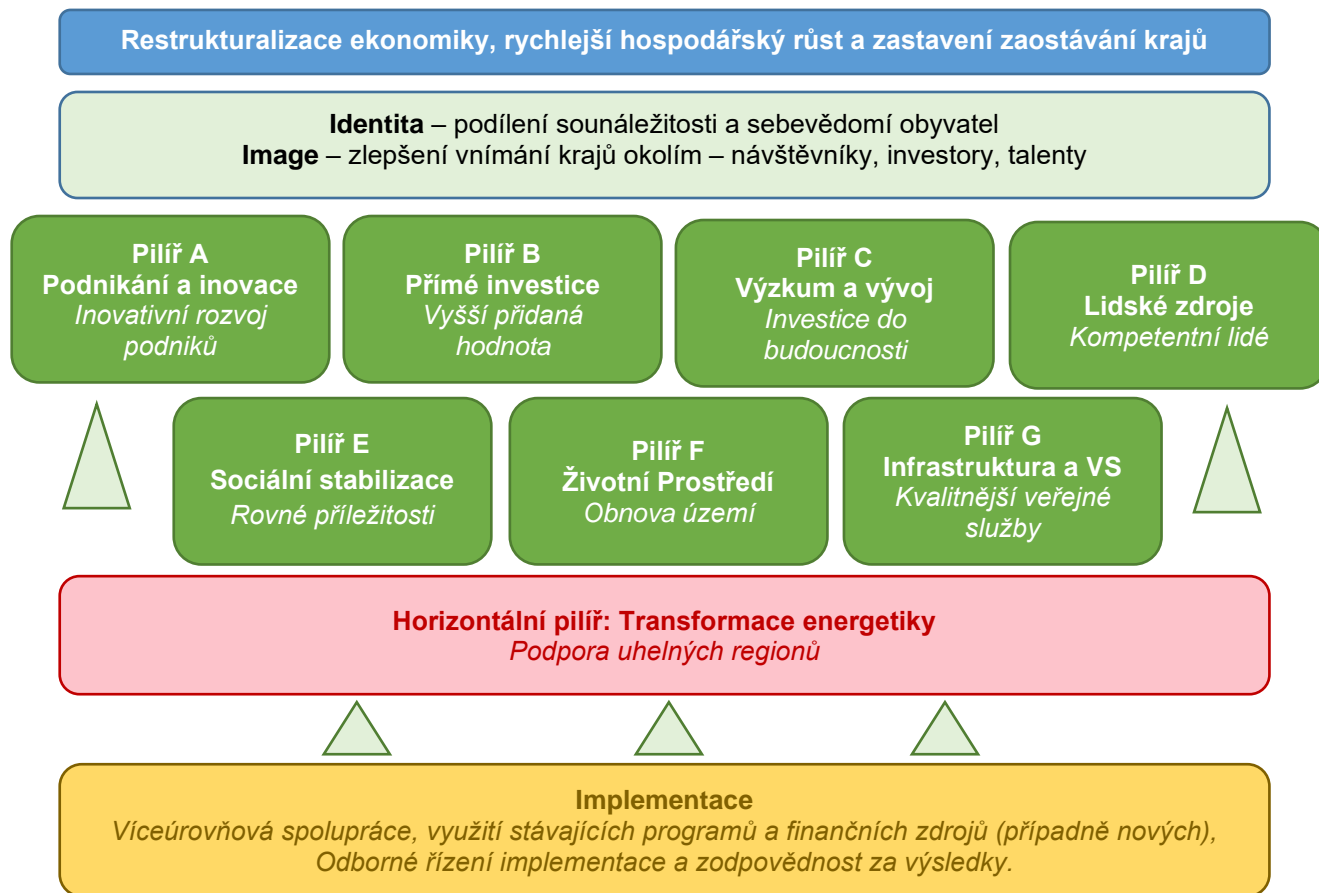
2.2 Implementační zásady

Implementační zásady Strategie RE:START byly aktualizovány společně s aktualizací Souhrnného akčního plánu hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje 2023-2024, jako příloha č. 2 – Implementační zásady a byly schváleny vládou ČR usnesením č. 1047 ze dne 14. prosince 2022. Tyto zásady řeší fázi přípravy, fázi naplňování Akčních plánů restrukturalizace a jejich respektování a jsou nezbytnou podmínkou úspěšné realizace a zajištění jednotného postupu a kontinuity v dlouhodobém procesu restrukturalizace.

Implementace Strategie RE:START je agendou oddělení RESTART, které je součástí Odboru strategií a analýz regionální politiky a politiky bydlení Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Vedení výkonného týmu je v gesci vedoucího oddělení RESTART.

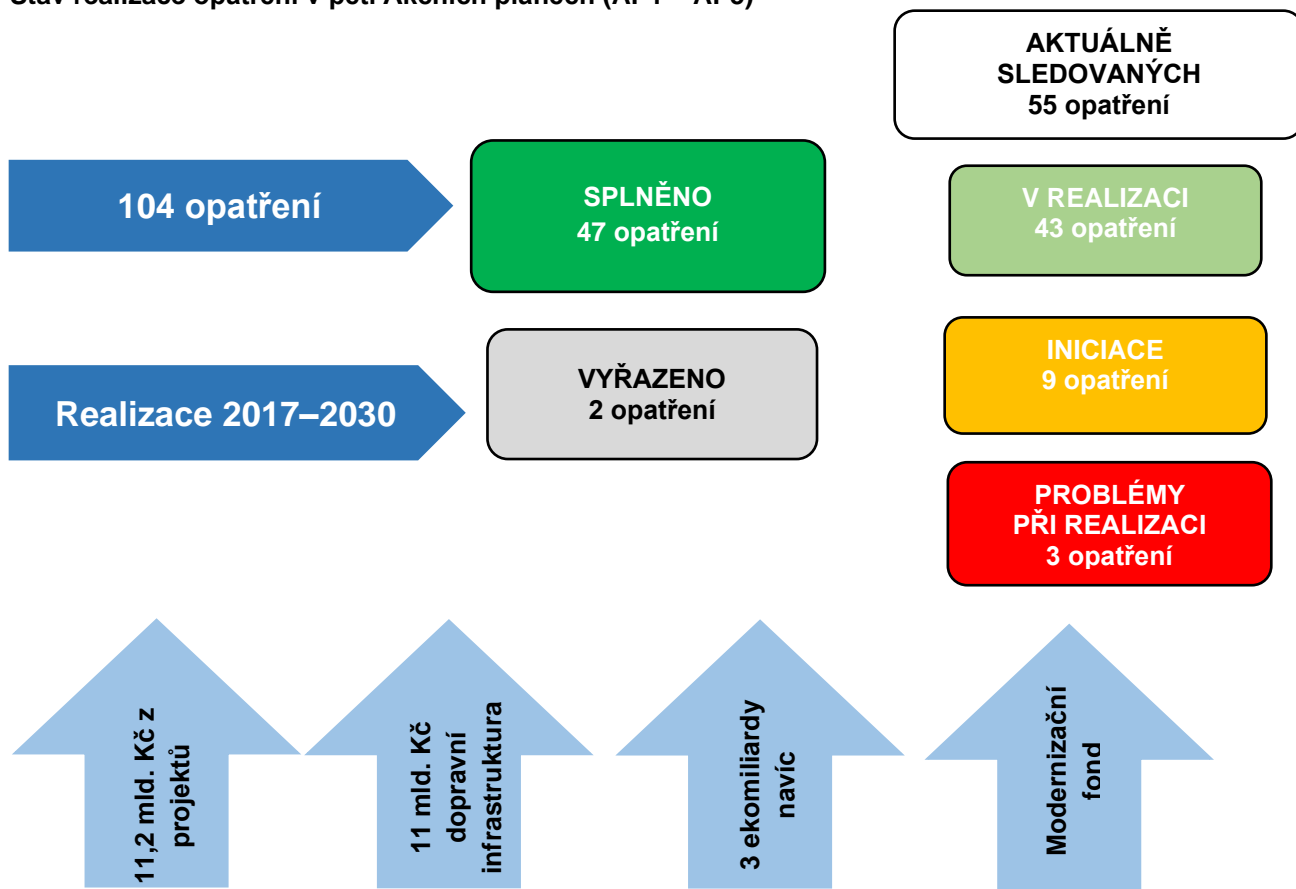

Schéma Strategie RE:START

2.3 Aktuální stav naplňování akčních plánů

Stav realizace opatření v pěti Akčních plánech (AP1 – AP5)

Blíže viz Příloha č. 1 Přehled naplňování opatření AP1-AP5.

Níže uvedená tabulka (tabulka č. 1) zahrnuje vyčíslení finančních prostředků, které byly již v rámci regionů rozděleny konkrétním žadatelům v dotačních výzvách ve vazbě na opatření Strategie RE:START. Údaje nezahrnují např. prostředky vynaložené na výstavbu dálnic a silnic I. třídy. Dále také tabulka neobsahuje alokace aktuálně vyhlášených výzev, jejichž proces hodnocení nebyl ještě ukončen.

TABULKA 1 - Přehled kumulativního čerpání dotačních prostředků v regionech od zahájení Strategie RE:START do 31.12.2023 v meziročním srovnání

Rok	NUTS II Moravskoslezsko	NUTS II Severozápad	Ústecký	Karlovarský
2019	3 675 810 031	2 615 336 909	2 205 993 876	409 343 033
2019 - 2020	4 674 631 117	4 405 329 778	2 952 673 086	1 452 656 692
2019 - 2021	4 824 089 112	4 720 962 105	3 211 419 462	1 509 542 643
2019 - 2022	5 041 510 446	5 256 425 490	3 372 282 115	1 661 520 960
2019 - 2023	5 641 348 995	5 572 888 761	3 730 442 021	1 842 446 740
CELKEM	11 214 237 756 Kč			

Zdroj: Vlastní zpracování

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Podrobnější přehled čerpání jednotlivých dotačních programů v jednotlivých regionech viz „Příloha č. 3 Souhrn čerpání RE:START“.

Do naplňování Strategie RE:START vstupují i další nástroje, které přímo ovlivňují úspěšnost její realizace a jsou obtížněji vykazatelné. Jedná se např. o **modernizace vybrané dopravní infrastruktury** v rámci Dopravní sektorové strategie Ministerstva dopravy ve výši **11 mld. Kč**, navýšení programu „Ekomiliardy“ o **další 3 mld. Kč**, které již nyní začínají sloužit² k podpoře projektů na regeneraci a resocializaci území zasaženého těžbou a které by bez tohoto navýšení již nemohly být realizovány. Jedná se o prostředky, které se budou v následujících letech v regionu Severozápad rozdělovat. Dále pak výzvy z **Modernizačního fondu, které se budou vyhodnocovat v následujících letech**, a kde je ve výzvách zvýhodnění pro strukturálně postižené regiony. Jednou z iniciativ Modernizačního fondu je výzva RES+ č. 1/2024, která se zaměřuje na podporu výstavby fotovoltaických elektráren do 5 MW na již existujícím odběrném místě k výrobě zelené energie pro vlastní spotřebu. Tato výzva je otevřena od 1.3.2024 do 31.10.2024 a celková alokace prostředků pro tuto výzvu je 3 miliardy korun. Přednostně budou podpořeny projekty instalací FVE realizované v jednom z následujících krajů: KVK, MSK a ÚK. Pro tyto projekty je vyhrazena alokace ve výši 0,5 mld. Kč. Pokud nedojde k vyčerpání přednostní alokace do 30. 9. 2024, bude její zbývající část uvolněna pro podporu všech projektů.

Bližší informace jsou dostupné na webu Státního fondu životního prostředí ([SFŽP ČR – Státní fond životního prostředí ČR \(sfzp.cz\)](https://sfzp.cz)).

2.4 Realizace opatření

Ke dni 31. 12. 2023 byla v regionech **podpořena řada projektů v rámci již vyhlášených výzev** z níže uvedených programů a opatření a došlo k čerpání na konkrétní projekty v jednotlivých regionech.

Ve sledovaném roce 2023 se výkonnému týmu RESTART podařilo participovat na přípravě nových programů. Byla řešena problematika hospodářsky a sociálně ohrožených území (dále jen „HSOÚ“). Byly vyhlášeny výzvy v rámci dotačních programů MMR: Podpora revitalizace území v podprogramech Demolice v sociálně vyloučených lokalitách a Podpora rozvoje regionů v podprogramech Podpora obnovy a rozvoje venkova a Podpora obcí s 3001-10000 obyvateli. Strukturálně postižené regiony jsou v dotačních titulech MMR zvýhodněny, a to zejména bodově (5–15 bodů) či speciální alokací určenou přímo pro strukturálně postižené regiony,

Přehled výzev v roce 2023 zaměřených na podporu opatření Strategie RE:START:

- **Revitalizace území – Podprogram Demolice budov v sociálně vyloučených lokalitách**, výzva č. 1/2023/117D081 vyhlášena 15. února 2023, příjem žádostí byl do 21. března 2023, dotační titul DT1 byl určen pouze pro území Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje, žádost úspěšně podalo 5 žadatelů. Podprogram byl zaměřen na podporu demolice budov v obcích s rizikem vzniku sociálně vyloučené lokality. Demolice objektu předpokládala celkovou revitalizaci prostoru, včetně možné výstavby objektu, který bude sloužit jinému účelu než sociálnímu bydlení. Cílem podprogramu je připravit území tak, aby jej bylo možné znovu plnohodnotně využít v dalším rozvoji obce a zamezit tak vzniku oblastí se sociální segregací.

² Zatím se stále ještě dočerpává původní alokace 15 mld. Kč. Podpora je rozdělována na základě pravidelně aktualizované Koncepce řešení ekologických škod vzniklých před privatizací hnědouhelných společností v ÚK a KVK a v roce 2020 byla zpracována její 4. aktualizace.

- **Podpora rozvoje regionů 2019+ - Podprogram Podpora rozvoje a obnovy venkova**, výzva č. 2/2023/117D8210 byla vyhlášena 6. dubna 2023, příjem žádostí probíhal od 2. května do 5. června 2023. Konkrétně se jednalo o výzvu: 117D8210A **Podpora obnovy místních komunikací** a 117D8210E **Rekonstrukce a přestavba veřejných budov**. Cílem výzvy bylo podpořit obnovu a rozvoj obcí do 3 000 obyvatel (včetně), s důrazem na obce do 1 500 obyvatel, zvýšit kvalitu života jejich obyvatel a zlepšit atraktivitu obecního prostoru, zejména v hospodářsky a sociálně ohrožených územích a ve strukturálně postižených krajích (Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém). Nastavení podprogramu předpokládá participaci místních obyvatel, sdružení a občanských spolků při obnově a rozvoji obcí. O tuto podporu byl velký zájem a ze strukturálně postižených regionů bylo celkem úspěšně podáno 121 žádostí.
- Podpořeny byly také větší obce z **Podprogramu Podpora obcí s 3 000 – 10 000 obyvateli**, výzva č. 1/2023/117D8220 byla vyhlášena 6. dubna 2023, příjem žádostí probíhal od 2. května do 5. června 2023, konkrétně 117D8220A **Podpora obnovy místních komunikací**, kde bylo podáno 19 úspěšných žádostí ze strukturálně postižených regionů. Cílem této výzvy bylo podpořit obnovu a rozvoj středně velkých obcí, s důrazem na obce do 9 tis. obyvatel, zvýšit kvalitu života jejich obyvatel a zlepšit atraktivitu obecního prostoru, zejména v hospodářsky a sociálně ohrožených územích a ve strukturálně postižených krajích (Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém). Nastavení podprogramu předpokládalo zapojení místních obyvatel, sdružení a občanských spolků při obnově a rozvoji obcí.
- Technologická agentura ČR (dále jen “TA ČR”) vyhlásila dne 9. února do 5. dubna 2023 příjem žádostí do **2. veřejné soutěže** programu **SIGMA – dílčí cíli 2: Začínající výzkumníci/výzkumnice a vyrovnávání příležitostí v projektech aplikovaného výzkumu (DC2)**, jehož cílem je zvýšit zapojení začínajících výzkumníků/výzkumnic a vyrovnávat příležitosti pro ženy a muže v konkurenci aplikovaného výzkumu. Dílčí cíl 2 navazuje na aktivity programu ZÉTA. V této veřejné soutěži byla stanovena specifická alokace pro strukturálně postižené regiony (RE:START) v celkové výši 18,4 mil. Kč. Z této alokace je 9,2 mil. Kč určeno pro Ústecký a Karlovarský kraj (region NUTS II Severozápad) – a 9,2 mil. Kč pro Moravskoslezský kraj (region NUTS II Moravskoslezsko).
- TA ČR vyhlásila dne 5. dubna 2023 **10. veřejnou soutěž** programu Ministerstva průmyslu a obchodu na podporu průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje **TREND, podprogram 1 “Technologičtí lídři”** (dále jen “PP1”), příjem žádostí byl od 6. dubna do 24. května 2023. Veřejná soutěž programu TREND, PP1 byla zaměřena na podporu tvorby výsledků VaV a jejich využívání pro vlastní podnikatelskou činnost u podniků, které již mají zkušenosti s realizací výzkumu a vývoje vlastními kapacitami nebo u podniků, které mají zkušenost s nákupem VaV služeb od výzkumných organizací, ale zatím nerozvinuly vlastní VaV činnost. Jedním z bonifikačních kritérií bylo řešení ve strukturálně postiženém regionu RE:START.
- **1. veřejnou soutěž** v programu **DOPRAVA 2030** vyhlásila TA ČR s příjmem žádostí od 27. dubna do 28. června 2023, v této veřejné soutěži byla stanovena specifická alokace pro strukturálně postižené regiony (RE:START) v předpokládané výši 19, 2 mil. Kč pro Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský kraj. Veřejná soutěž byla zaměřena na podporu návrhů projektů aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Výstupy/výsledky musely mít potenciál pro další uplatnění do praxe. Veřejná soutěž svým zaměřením pokrývá výzkum celého

dopravního sektoru a všech druhů dopravy, tj. pozemní, vodní a letecké, včetně všech typů dopravních prostředků a dopravní infrastruktury.

Níže je uveden přehled podpor pro strukturálně postižené regiony s uvedením konkrétního zvýhodnění a přidělenou částkou do strukturálně postižených regionů.

Tabulka 2 – Přehled vyhodnocených výzev za uplynulé období (rok 2023)

Název výzvy / dotační titul	Vyhlášeno	Zvýhodnění	Přidělená částka do regionů (v Kč)
Revitalizace území – Demolice budov v sociálně vyloučených lokalitách – DT1 na území MSK, ÚK a KVK	MMR - 02/2023	Výzva DT1 určena pouze pro strukturálně postižené regiony	11 529 651
Podpora rozvoje regionů 2019+ - Podpora obnovy a rozvoje venkova – obce do 3 000 obyvatel – Podpora obnovy místních komunikací	MMR - 04/2023	HSOÚ a zároveň strukturálně postižený kraj zvýhodnění 15 bodů	118 351 939
Podpora rozvoje regionů 2019+ - Podpora obnovy a rozvoje venkova – obce do 3 000 obyvatel – Rekonstrukce a přestavba veřejných budov	MMR - 04/2023	HSOÚ a zároveň strukturálně postižený kraj zvýhodnění 15 bodů	128 194 565
Podpora rozvoje regionů 2019+ - Podpora obcí s 3 001 - 10 000 obyvateli – Podpora obnovy místních komunikací	MMR - 04/2023	HSOÚ a zároveň strukturálně postižený kraj zvýhodnění 15 bodů	71 614 212
Program TA ČR SIGMA DC 2. veřejná soutěž	TA ČR - 02/2023	Specifická alokace pro ÚK, MSK a KVK	27 649 237
Program TA ČR TREND PP1 10. veřejná soutěž	TA ČR - 04/2023	Bodové zvýhodnění 10 bodů – řešení ve strukturálně postižených regionech	241 392 304
Program TA ČR DOPRAVA 2030 1. veřejná soutěž	TA ČR - 04/2023	Specifická alokace pro ÚK, MSK a KVK	14 763 080
CELKEM			613 494 988

Zdroj: Vlastní zpracování

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

2.5 Indikátory

Jedním ze způsobů, jak **je sledována účinnost jednotlivých opatření akčního plánu je využití tzv. indikátorů**. Část z nich je definována přímo v Akčních plánech, ale využity jsou i další, které vyplývají z jednotlivých projektů a dotačních programů a jsou tak lépe sledovatelné. Uváděné hodnoty vycházejí z projektů již realizovaných a evidovaných, řada dalších projektů je ještě v procesu realizace či u nich data zatím nejsou k dispozici. **Informace k indikátorům jsou zjišťovány výkonným týmem komunikací s příjemci podpory, řídicími orgány a jsou průběžně zaznamenávány do tzv. projektových karet k evidenci a dalšímu vyhodnocení**. V závislosti na termínu realizace a ukončení projektu a komunikací s příjemci se průběžně aktualizují výsledky a hodnoty indikátorů. Indikátory jsou vykazovány souhrnně i zvlášť za jednotlivé regiony (ÚK, KVK i MSK) a vycházejí z projektů realizovaných z výzev vyhlašovaných od roku 2016.

Tabulka 3 - Přehled výchozích projektů v číslech

Počet realizovaných/evidovaných projektů	342
ÚK	147
MSK	151
KVK	44
Počet projektů ve fázi realizace	274
ÚK	120
MSK	101
KVK	53
Počet nerealizovaných projektů*	24
ÚK	5
MSK	16
KVK	3
Počet projektů bez zpětné vazby od žadatele**	14
ÚK	11
MSK	2
KVK	1

Zdroj: Vlastní zpracování

* přestože byla přidělena dotace, projekt nakonec nebyl žadatelem realizován a dotaci nečerpal; uváděným důvodem byla v několika případech situace s pandemií Covid19 či např. Zelená dohoda pro Evropu, kdy žadatel uvedl, že ho situace nutí k radikálnějšímu opatření v oblasti transformace, a tudíž k přípravě jiného projektu, než na který získal dotaci; v některých případech žadatel neuspěl v prvním kole, s dotací již nepočítal, a když mu nakonec byla přidělena, odmítl ji, jelikož mezitím již zpracoval a podal jiný projekt

** žadatel (zatím) neúspěšně osloven s žádostí o vyplnění základních informací do tzv. projektové karty; průběžný proces, který bude nadále pokračovat

Z rozhovorů se zástupci příjemců jednotlivých projektů se nad rámec sledovaných indikátorů objevují **sekundární přínosy v území**, kde díky strategii RE:START byly čerpány finanční prostředky např. na demolice v sociálně vyloučených lokalitách, rozvoj a obnovy venkova, brownfieldy, rozvojové studie, infrastrukturu ZŠ či další. Mezi nejčastěji zmiňovanými pozitivními efekty jsou:

- celkové či částečné zlepšení stavu lokality;
- definování rozvojových příležitostí;
- podpora místní podnikatelské sféry, podpora budoucích investic;
- posílení infrastruktury;

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

- snížení sociopatologických jevů, kriminality, řešení problematiky sociálně vyloučených lokalit;
- úspora finančních prostředků za opravy či dozor v území, omezení výjezdů Integrovaných záchranných složek do lokalit;
- příklady dobré praxe pro další projekty;

Blíže k indikátorům a jejich hodnotám viz samostatná Příloha č. 4 - Indikátory.

2.6 Bariéry a rizika další realizace

Za nejvýznamnější rizika procesu hospodářské restrukturalizace pro budoucí období lze považovat:

- **Personální podstav týmu RESTART**, protože bylo zajištěno financování pouze pro služební poměry, pracovní místa (celkem 5) byla zrušena. **Financování odráží potřeby implementace OPST a hrozí tak přerušení procesu hospodářské restrukturalizace**, zvláště když se již podařilo vzbudit zájem krajských aktérů a aktivovat je. Znovuzískání důvěry by bylo velice obtížné. Je potřeba zajistit další financování na rozšíření týmu.
- **Konsolidační vládní balíček**, a s tím související **nezajištění potřebných finančních zdrojů** nebo poskytování finančních zdrojů opatřením z akčních plánů, či jejich významné výkyvy v dostupnosti finančních zdrojů. Všechny případy by měly za následek ztrátu důvěry krajských subjektů a rozmělnění celého procesu restrukturalizace.

Následující odrážky zahrnují hlavní problémové oblasti, které se mohou negativně promítnout do dalšího pokračování Strategie RE:START.

- **Dopady válečného konfliktu na Ukrajině** – energetická krize, inflace, nezaměstnanost.
- **Nedostatečná podpora v oblasti zdravotnictví** – v kontextu obecně stárnoucí populace a snižování kvality života je stále větší potřeba se věnovat tomuto tématu.
- **Nutné zvýšení patriotismu a aktivního životního stylu** – opatření na podporu Kultury – obnova kulturních památek. Nutné posílení kladné image krajů, potřeba zabránit odchodu mladých perspektivních obyvatel ze strukturálně postižených krajů.
- Ne vždy je možné **nastavit výzvy dotačních titulů** tak, aby umožnily realizaci konkrétních typů opatření.

3. Mechanismus spravedlivé transformace

Jedná se o nástroj Evropské komise pro uhelné regiony. Mechanismus spravedlivé transformace (MST) je součástí jejího investičního plánu pro udržitelnou Evropu. Cílem nástroje je finančně a prakticky pomoci regionům, pro něž bude složité naplnit unijní cíl klimatické neutrality do roku 2050, tedy regionům závislým na fosilních zdrojích. Hlavním cílem mechanismu je zajistit transformaci a diverzifikaci hospodářství v dotčených regionech a pomoc při řešení dopadů spojených s přechodem k udržitelnější ekonomice. Velmi důležitá je pak součinnost veřejného a soukromého sektoru.

3.1 Plán spravedlivé územní transformace

Na základě usnesení vlády č. 815 ze dne 27. července 2020, oddělení RE:START zpracovalo tzv. Plán spravedlivé územní transformace (dále jen „PSÚT“), který byl **ze strany Evropské komise** spolu s **Operačním programem Spravedlivá transformace** schválen **26. 9. 2022**. PSÚT je základním dokumentem OPST. Oddělení RE:START proto v roce 2023 sledovalo jeho implementaci.

Výkonný tým v návaznosti na implementaci PSÚT a Mechanismu spravedlivé transformace zajišťuje primárně tyto činnosti:

- **Komunikaci se zástupci Evropské komise (EK)** – zejména DG REGIO a DG REFORM.
- **Účastní se jednání** se zástupci EK (jednotlivá DG), resortů a dotčených krajů, zaměřených na implementaci PSÚT, MST, potažmo OPST.
- **Spolupráci se zástupci Evropské investiční banky (EIB) a Národní rozvojové banky (NRB)** a přenos informací na evropskou primárně však národní a regionální úroveň. Účast na jednáních k finančním nástrojům a pomoc s koordinací těchto jednání. S EIB a NRB se řešilo **nastavení II. a III. pilíře MST** a příprava souvisejících finančních produktů, které jsou v jejich kompetenci. Aktualizovány byly webové stránky (viz níže), a to za účelem předání ucelené informace o těchto dvou pilířích a možnostech jejich využití širokému publiku. Výkonný tým RE:START se také účastnil osvětových akcí pořádaných v rámci probíhajících technických asistencí (TA) k těmto pilířům, které poskytuje společnost PwC, a je zastoupen i v Řídícím výboru technické asistence pro III. pilíř MST.
- Spolupráci na přípravě příručky pro žadatele (připravena v rámci TA k III. pilíři – PwC) a její zveřejnění na našich webových stránkách.
- **Díličí pomoc při řešení problémů regionů ve vazbě na procesy transformace.**
- **Provoz a průběžnou aktualizaci webových stránek s ucelenými informacemi o MST a souvisejících novinkách** – odkaz: [DotaceEU - Uhlé regiony](#). Webové stránky zahrnují informace jak obecného charakteru k MST a zpracování PSÚT, tak o **Transformační platformě či technické asistenci pro implementaci spravedlivé transformace (viz tzv. „TSI projekt“ níže)** a další informace. Webové stránky obsahují i finální podobu schváleného PSÚT, obsah

nařízení EK, aktuality, kontakty, prezentace ze seminářů/workshopů, zápisy z jednání Transformační platformy a další.

- **Sdílení souvisejících novinek na facebookových profilech RE:START.**
- **Koordinaci a dohled nad realizací TSI projektu** na implementaci spravedlivé transformace (podrobnosti níže).

3.2 TSI projekt na implementaci spravedlivé transformace:

- Projekt realizovaný v rámci nástroje „Technical Support Instrument“ je zaměřen na zlepšení implementace zdrojů z OPST, obecně pak šířeji chápané spravedlivé transformace. Hlavním cílem je **posílení iniciace projektů v regionech a podpora jejich dalšího rozvoje, tedy zvýšení absorpční kapacity v uhelných regionech. Dílčí části se věnují zlepšení participativního přístupu v procesu transformace, přenosu dobré praxe a přenosu znalostí z oblasti projektového plánování prostřednictvím odborných školení.** Sdílena je jak zahraniční dobrá praxe, tak i dobrá praxe mezi regiony navzájem.
- MMR (spolu s DG REFORM a MŽP) koordinuje zajištění poradenství, jedním z důvodů je pomoc žadatelům s menší administrativní kapacitou, ale i krajům v orientaci ve velkém množství dotačních příležitostí, které se v tomto období otevírají. Mnohé tituly mají i dílčí zvýhodnění pro uhelné regiony. Je proto klíčové zajistit jejich efektivní využití.
- Dosud se uskutečnilo 21 workshopů, školení, webinářů a podobných akcí. Vznikla „**Zpráva o dosavadních zkušenostech a doporučeních k implementaci FST**“ a připravují se šablony typových příkladů pro zastřešující projekty, jakožto i příručka dobré praxe a další analytické zprávy.
- Relevantní výstupy TSI projektu jsou a průběžně budou zveřejněny na již dříve zmíněných webových stránkách [DotaceEU – Uhlé regiony](#)
- **Realizace TSI projektu probíhá reálně od ledna 2023 a potrvá do poloviny roku 2024.**

3.3 Hodnocení Plánu spravedlivé územní transformace

Jak vyplývá ze samotného dokumentu PSÚT, jeho hodnocení je úzce provázáno s implementací Operačního programu Spravedlivá transformace. Vyplývajícími subjekty pro hodnocení cílů v pravidelných intervalech je Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí a jednotlivé kraje.

Ministerstvo pro místní rozvoj, oddělení RESTART mělo v gesci přípravu PSÚT a nyní je v roli strategického partnera pro naplňování cílů Spravedlivé transformace. Operační program Spravedlivá transformace byl schválen 26. září 2022, jedná se tedy o první hodnocení a v budoucnu bude toto hodnocení upravováno dle dostupných dat. Průběžné hodnocení tohoto dokumentu bude zařazeno do Zprávy o realizaci i v následujících letech. Hodnocení je zaměřeno na naplňování specifických cílů v přílohách PSÚT – Prioritní oblasti podpory v rámci regionálních plánů transformace, které mají kraje samostatně.

Stručný popis hodnocení

Hodnocení je založeno na datech získaných z MS21+. Jeho předmětem jsou výzvy, ve kterých byly ke dni 31.12.2023 evidovány přijaté žádosti. Hodnocení zahrnuje také žádosti, které byly zaznamenány, ale byly staženy ze strany podávajícího, s očekáváním jejich brzkého opětovného podání. Následně jsou tyto výzvy zařazeny ke krajským specifickým cílům PSÚT dle příloh „Prioritní oblasti podpory v rámci regionálních plánů transformace“ u jednotlivých krajů. Vzhledem k tomu, že prozatím není žádný projekt ve stavu „fyzicky ukončený“ není v roce 2023 hodnoceno naplnění indikativní alokace. Strategické projekty krajů byly přiřazeny dle materiálů příslušných krajů ke specifickým cílům a přispívají tím ke splnění cílů.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Dalším stupněm hodnocení naplňování cílů PSÚT je vyhodnocení indikátorů, které jsou součástí dokumentu nařízení o FST. Indikátory a jejich hodnocení má v gesci MŽP, které je 2x ročně vykazuje Evropské komisi, a to pouze data za projekty, které jsou ve fázi „projekt fyzicky ukončen“ a vyšší. Hodnocení krajských transformačních plánů je v gesci příslušných krajů.

V rámci PSÚT bylo počítáno se třemi typy plánovaných operací tzv. tematické výzvy, skupiny projektů (zastřešující projekty) a projekty strategického významu. Tato typologie splňuje zadání v PSÚT.

Ústecký kraj

Ústecký kraj si stanovil v PSÚT 14 specifických cílů, z toho 12 bylo v roce 2023 alespoň částečně naplňováno prostřednictvím registrovaných žádostí v tematických výzvách, zastřešujících projektech a strategických projektech. Z toho 6 cílů je prozatím naplňováno jen přes Strategické projekty. ÚK v příloze PSÚT č. 2.4.2.b definoval pro tyto specifické cíle indikativní alokace. Vzhledem k počtu specifických cílů často disponuje omezenou indikativní alokací, což může způsobit, že dopady finančních intervencí v regionu nemusí být patrné.

V Ústeckém kraji bylo původně počítáno s 11 Strategickými projekty (dále jen „SP“), podáno bylo 9, dva SP POZATR a Gigafactory odstoupily.

Plnění prioritních os dle přílohy 2.4.2.b. v Ústeckém kraji za rok 2023

1. Podnikání, výzkum, inovace zahrnuje následující specifické cíle:

- a) Zvýšení inovační výkonnosti regionu, posílení výzkumné a inovační kapacity s důrazem na oblasti specializace kraje:**
 - K naplňování by měly pomoci SP Transformační centrum Ústeckého kraje a GET Centre UJEP – Green Energy Technologies Centre of UJEP.
- b) Zvýšení konkurenceschopnosti MSP:**
 - Je naplňována výzvou na zastřešující projekt Vouchery pro podnikatele a Řemeslné inkubátory (V rámci OPST je daná výzva klasifikována do sekce „Lidé a dovednosti“. Ale dle popisu je tato výzva zařazena právě do této sekce a konkrétního cíle PSÚT).
 - Finanční nástroj Úvěr transformace rovněž napomáhá k naplňování tohoto cíle pro MSP. Za rok 2023 došlo k poskytnutí 12 smluv v celkové výši 35,1 mil. Kč.
- c) Stabilizace a rozvoj klíčových odvětví pro transformaci regionu:**
 - K naplňování by měl pomoci SP H2 Triangle.
 - Dle přílohy č. 2 PSÚT bylo počítáno i s podporou velkých podniků, které však nelze z procesních a legislativních důvodů podpořit.
- d) Rozvoj kulturních a kreativních odvětví s jejich zapojení do celkového rozvoje kraje:**
 - Naplňován skrze výzvu Filmové vouchery (v OPST je tato výzva zařazena do sekce Lidé a dovednosti).

2. Kompetentní lidé a SMART region zahrnuje tyto specifické cíle

- a) Zlepšení přístupu ke kvalitním službám a infrastrukturám formálního a dalšího vzdělávání v oblastech specializace kraje:**
 - Naplňován skrze výzvy na Konektivitu škol a Odborné učebny.
- b) Zvýšení zaměstnanosti a uplatnitelnosti pracovníků na trhu práce:**
 - K naplňování by měl pomoci SP RUR – Region univerzitě, univerzita regionu. Místo SP POZATR, který odstoupil, se připravují specifické výzvy jako náhrada plnění sociálních témat, bude plněno v oblasti sociálních intervencí, odborných učeben SŠ a projektem Úřadu práce.
- c) Vyšší využití digitalizace pro efektivní a srozumitelné veřejné služby občanům:**
 - Naplňován skrze výzvu Digitalizace prostředí pro poskytování pečovatelských služeb.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

d) Zvýšení sociální soudržnosti a komunitní rozvoj v obcích:

- K naplňování by měl pomoci SP Animace pro spravedlivou transformaci Ústeckého kraje.

3. Nová energetika a efektivně využívané zdroje:

a) Rozvoj znalostí, technologií, systémů a infrastruktur pro čistou energii a rozvoj komunitní energetiky:

- K naplňování by měl pomoci SP Těžba lithia na Cínovci.

b) Rozvoj nových energetických odvětví:

- K naplňování by měly pomoci SP Zavádění vodíkové mobility ve městě Ústí nad Labem a SYNERGYS – systémy pro energetickou synergii.

c) Rozvoj komunitní energetiky:

- Tento cíl nebyl v roce 2023 naplňován.

d) Efektivnější využívání zdrojů, přechod k oběhovému hospodářství:

- V roce 2023 nebyl specifický cíl naplňován.
- Od 6.12.2023 do 30.10.2024 je vyhlášena výzva Inovativní projekty oběhového hospodářství v Ústeckém kraji, je tedy možné, že v dalším roce dojde k jeho naplnění.

4. Revitalizovaná území 21. století: Zahrnuje dva příbuzné specifické cíle **Zlepšení využitelnosti území dotčeného těžbou uhlí pro nové aktivity a Vyšší využití a transformace potenciálu průmyslového dědictví regionu:**

- Tyto specifické cíle jsou naplňovány výzvami na Obnovu území – Koncepce a příprava projektů; Veřejné služby, kultura, sport, rekreace a Infrastruktura – Ústecký kraj, avšak jejich skutečné dopady projektů na specifické cíle lze posuzovat v následujících letech.
- K naplňování by měl napomoci SP Green Mine – revitalizace a resocializace lomu ČSA.

Moravskoslezský kraj

Moravskoslezský kraj má v PSÚT stanoveno 8 specifických cílů, což představuje nejmenší počet priorit v krajském srovnání. 7 z nich je na území MSK alespoň částečně naplňováno skrze tematické výzvy, zastřešující projekty a strategické projekty. Z toho 3 cíle jsou prozatím naplňovány jen přes Strategické projekty. Jedná se o vyšší koncentraci na tematické oblasti a očekává se viditelnější efekt v území. Ke specifickým cílům byly zařazeny i strategické projekty bez finanční alokace. Moravskoslezský kraj podal do výzvy na Strategické projekty 13 SP.

Plnění prioritních os dle přílohy 2.4.4.b. v Moravskoslezském kraji za rok 2023

1. Nová energie:

- K naplnění by měl napomoci SP Centrum veřejných energetiků.

2. Nové využití území:

- Jedná se o specifický cíl s nejvyšší indikativní alokací.
- Je naplňován ve 4 výzvách: Obnova území – Veřejné služby, kultura, sport, rekreace; Strategické brownfieldy (příprava a technická infrastruktura); Infrastruktura; Koncepce a příprava projektů.
- K naplňování může pomoci SP POHO Park, MUSEum+, PODOLUPARK Karviná a EDEN Karviná – výzkumný a vzdělávací park.

3. Zelený průmysl:

- Tento cíl není naplňován, protože byl zacílen na produktivní investice do velkých podniků, které však z procesních a legislativních důvodů nemohou být podpořeny.

4. Nové podnikání:

- Je naplňován přes zastřešující projekt Služby a programy pro podporu podnikání – Vouchery pro podnikatele.

5. Kompetentní lidé:

- Je naplňována výzvami Vzdělávání ve firmách a Odborné učebny.
- K naplňování může pomoci SP TRAUTOM – KOMPETENCE PRO 21. STOLETÍ, CEPIS, Educational District a Technologická a podnikatelská akademie a digitální, inovační a mediální laboratoř.

6. Inovační ekosystém:

- K naplňování by měl pomoci SP LERCO a REFRESH.
- V dalším roce může naplňování pomoci zastřešující projekt Vouchery pro univerzity, který byl vyhlášen 24.11.2023, ale v roce 2023 nebyly evidovány žádosti (v OPST je tato výzva zařazena v oblasti „Lidé a dovednosti“).

7. Digitální a kreativní region:

- Naplňováno výzvou Konektivita škol.
- K naplňování by měl pomoci SP Černá kostka.
- V příloze 2 má MSK zařazenou i podporu kulturních a kreativních odvětví (jako zastřešující projekt), kde lze zařadit i Filmové vouchery (vyhlášeno 6.12.2023 v typologii OPST je v kategorii „Lidé a dovednosti.“ Po zaregistrování žádostí bude tato výzva taktéž zařazena do naplňování tohoto cíle.

8. Cirkulární ekonomika:

- K naplňování by měl pomoci SP CirkArena – Circular Economy R&D Centre
- Od 8.12.2023 do 30.10.2024 je vyhlášena výzva Inovativní projekty oběhového hospodářství v Moravskoslezském kraji, je tedy možné, že v dalším roce dojde k jeho naplnění.

Karlovarský kraj

Karlovarský kraj si stanovil 16 specifických cílů v příloze č. 2.4.3.b., což je nejvíce ze všech tří regionů. Na území KVK se podařilo v prvním roce fungování OPST alespoň částečně naplňovat 8 specifických cílů. Z toho 2 cíle jsou prozatím naplňovány jen přes Strategické projekty. Ke specifickým cílům byly zařazeny strategické projekty bez finanční alokace. Indikativní alokace je v této příloze uvedena pro celou prioritní osu, nikoli pro každý specifický cíl.

V Karlovarském kraji bylo původně počítáno s 11 Strategickými projekty (SP), podáno bylo 9 – Krajský business park Sokolov nebyl podán a Agentura pro transformaci Karlovarského kraje byla spojena s projektem Krajská kulturní a kreativní kancelář 4K.

Plnění prioritních os dle přílohy 2.4.3.b. v Karlovarském kraji za rok 2023

1. Tradice zahrnuje tematicky příbuzné specifické cíle **Začínající podnikání a Transformace firem:**

- Jsou naplňovány zastřešujícím projektem Vouchery pro podnikatele.
- K naplňování by měl pomoci SP Krajská kulturní a kreativní kancelář 4K (zařazena do této oblasti u OPST) a VI:aštovka.
- Od 15.11.2023 do 31.12.2024 je vyhlášena výzva na Řemeslné inkubátory (zařazeny v OPST do lidí a dovedností), je tedy možné, že v dalším roce dojde k naplňování i touto výzvou.
- V naplňování může pomoci Úvěr Transformace, kde v roce 2023 došlo k uzavření 5 smluv v celkové výši 47,9 mil. Kč.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

2. Inovace:

a) Výzkum, vývoj a inovace:

- K naplňování by měl pomoci SP Centrum lázeňského výzkumu a Karlovarské inovační centrum.

b) Kreativita design:

- K naplnění by měl pomoci SP Krajská kulturní a kreativní kancelář 4K– tento strategický projekt se prolíná oblastí podnikání i kreativity a designu.

c) Digitalizace a nové produkty:

- Specifický cíl byl naplňován výzvou na Konektivitu škol.

3. Znalosti:

a) Kvalitní vzdělávání:

- Je naplňován výzvou na Odborné učebny.
- K naplnění by měl pomoci SP Rekonstrukce a modernizace Střední uměleckoprůmyslové školy keramické a sklářské Karlovy Vary.
- Od 16.10.2023 do 24.4.2024 je vyhlášen zastřešující projekt Náborové příspěvky pro učitele, je tedy možné, že v dalším roce dojde k naplňování i z tohoto projektu.

b) Rekvalifikace – nový začátek:

- V roce 2023 není naplňován.
- Od 29.9.2023 do 31.12.2024 je vyhlášena výzva Vzdělávání ve firmách, je tedy možné, že v dalším roce dojde k naplňování.

4. Spolupráce:

a) Kulturní a přírodní dědictví:

- Naplňován skrze výzvu Obnova území – Veřejné služby, kultura, sport, rekreace. Tato výzva je v OPST zařazena pod oblast Obnova území, avšak popisem by mohla z části naplňovat tento specifický cíl.

b) Nikdo není vyloučen:

- V roce 2023 nebyl naplňován.

5. Regenerace zahrnuje tematicky příbuzné specifické cíle:

a) Regenerace brownfieldů a starých ekologických zátěží a Regenerace krajiny a nové zemědělství:

- Jsou naplňovány 3 výzvami z oblasti Obnova území – Veřejné služby, kultura, sport, rekreace; Infrastruktura a Koncepce a příprava projektů.
- K naplnění by měl pomoci SP Udržitelná revitalizace a resocializace lokality Medard; Sokolovská investiční green development; Regenerace horského hotelu Klínovec a jeho okolí; či projekt Chytrá krajina+.

b) Zelená města a obce:

- V roce 2023 nebyl naplňován.
- Tento specifický cíl může být podpořen z jiných finančních zdrojů jako je Modernizační fond a OP ŽP.

6. Energie a materiály:

a) Dva velmi blízké cíle – Nová energie a Úspory energie:

- V roce 2023 nebyly tyto specifické cíle naplňovány.
- Nepřímou podporou u specifického cíle Úspory energie, která by mohla v dalších letech částečně tento cíl naplňovat, je výzva Podpora projektů pro veřejný sektor (konkrétně pak ty projekty, které jsou způsobilé k podpoře ve specifických cílech 1.1 a 1.2 OP ŽP a programu RES+) a podmínka DNSH, která je uplatňována napříč celým OPST.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

- Tyto cíle mohou být podpořeny z jiných finančních zdrojů jako je Modernizační fond a OP ŽP.
- b) Toky hmoty a recyklace:**
 - Tento strategický cíl nebyl v roce 2023 naplňován.
 - Specifický cíl může být podpořen z jiných finančních zdrojů jako je Modernizační fond a OP ŽP.
- c) Přejchod k oběhovému hospodářství/cirkulární ekonomice:**
 - V roce 2023 nebyl tento specifický cíl naplňován.

V prvním roce implementace OPST se dařilo alespoň částečně naplňovat většinu specifických cílů prioritních os dle Příloh v PSÚT, které byly stanoveny u jednotlivých krajů. V následujícím období je potřeba se zaměřit na oblasti, které v roce 2023 vykazovaly nejnižší míru naplňování, jako je například oběhové hospodářství, čistá energie nebo snižování sociálních problémů.

4. Závěr

Oddělení RESTART v roce 2023 v návaznosti na výše uvedená vládní usnesení realizovalo aktivity související s realizací a implementací Strategie RE:START a podporou aktivit Mechanismu spravedlivé transformace, jak v regionech, tak napříč mezi nimi. Zajišťovalo kontinuitu realizace činností mezi veřejnou správou a kraji a též komunikaci směrem k Evropské unii, zejména k Platformě pro uhelné regiony v transformaci a z jejího rámce vyplývajících úkolů. Veškeré činnosti a působnost v aktivitách oddělení jsou v souladu se zaměřením strategie a jejich dopad se promítne do naplnění opatření a priorit RE:START i v budoucnu.

V roce 2023 se výkonný tým oddělení RESTART podílel zejména na:

- **Podpora aktivit ve vazbě na Mechanismus spravedlivé transformace** – zajištění podpory koordinace aktivit strategie RE:START s procesem implementace OPST a také ve vazbě na II. a III. pilíř MST a s tím související koordinace aktivit.
- **Příprava aktualizace Strategického rámce hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje** – aktualizace Vstupní analýzy, aktualizace SR včetně konzultací k aktualizaci na regionální i národní úrovni a s externími odborníky.
- **Realizace opatření z pěti Akčních plánů Strategie hospodářské restrukturalizace ÚK, MSK a KVK.**
- **Aktivity spojené s technickou asistencí pro implementaci OPST.**
- **Hodnocení Plánu spravedlivé územní transformace.**

Pravidelně probíhá informovanost široké veřejnosti prostřednictvím webových stránek [Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Úvod \(mmr.cz\)](#) a [Dotace EU – Uhlé regiony](#).

Uhlé regiony čelí specifickým potřebám a výzvám, **transformace vyžaduje masivní investice do výzkumu a inovací, vzdělání, rozvoje nových technologií a rozvoje nových odvětví.** S ohledem na náročnost procesu transformace z hlediska finančního i časového je žádoucí zajištění kontinuity podpory. Cílená podpora dle potřeb regionů přináší rychlejší a větší dopad v procesu transformace. Zajištění této podpory přispěje k udržitelnější a diverzifikovanější ekonomice v uhelných regionech

5. Výhled na období 2024

Následující období bude věnováno naplňování vládních úkolů dle nastavených postupů, prohlubování spolupráce v rámci regionů a příslušných resortů, identifikaci rizik a návrhů na jejich eliminaci a dalšího nastavování pomoci strukturálně postiženým regionům.

Pro rok 2024 je prioritou dokončení aktualizace **Strategického rámce a příprava 6. Akčního plánu Strategie RE:START**. V daném roce dojde také k ukončení TSI projektu technické asistence na podporu implementace spravedlivé transformace. Více o projektu viz kapitola č. 3. V návaznosti na končící TSI projekt výkonný tým RE:START zvažuje podání žádosti na nový projekt.

Hlavní činností týmu RE:START lze spatřovat v pokračování zapojení do implementace **Mechanismu Spravedlivé transformace**, úzká spolupráce s řídicím orgánem OPST a spolupráce v území. Potřeba změny image území, posílení identity spolu s obnovou území a zlepšení socioekonomických podmínek, zaměření se na kvalitu vzdělávání a posílení lidského kapitálu, podpora podnikání, zlepšení životního prostředí, to vše jsou aktivity, ke kterým by měl přispět nejen MST, ale i cílená opatření Strategie RE:START.

Tým RE:START bude i nadále usilovat o **zvýhodnění či speciální alokace pro strukturálně postižené regiony** v připravovaných dotačních titulech, je připraven diskutovat s řídicími orgány a Národním orgánem pro koordinaci s cílem, aby byly potřeby těchto regionů v rámci územní dimenze promítnuty do nových operačních programů v dalším programovém období.

Na podzim roku 2024 se připravuje v souladu s implementačními zásadami **Konference Strategie restrukturalizace**. Cílem této konference je informovat o implementaci Strategie RE:START, představit finální aktualizaci Strategického rámce hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje a společně projednat 6. aktualizaci Souhrnného Akčního plánu Strategie restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje 2025 – 2026.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Seznam použitých zkratk

Zkratka	Význam
AP	Akční plán
ČR	Česká republika
DG REFORM	Directorate General for Structural Reform
DG REGIO	Directorate General for Regional and Urban Policy
DNSH	Do No Significant Harm
DT	Dotační titul
EIB	Evropská investiční banka
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
FST	Fond spravedlivé transformace
FTE	Full time equivalent
HSOÚ	Hospodářsky a sociálně ohrožená území
ITI	Integrovaná strategie Ústecko-chomutovské aglomerace
KVK	Karlovarský kraj
MD	Ministerstvo dopravy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MSK	Moravskoslezský kraj
MST	Mechanismus spravedlivé transformace
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	Nestátní nezisková organizace
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NRB	Národní rozvojová banka
OP	Operační program
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OPST	Operační program Spravedlivá transformace
OPTP	Operační program Technická pomoc
PSÚT	Plán spravedlivé územní transformace
RE:START	Strategie hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje
RSK	Regionální stálá konference
TP	Transformační platforma
ŘO	Řídicí orgán
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SP	Strategický projekt
SR	Strategický rámec
TSI	Technical Support Instrument
ÚK	Ústecký kraj
VŠE	Vysoká škola ekonomická
VaV	Výzkum a vývoj

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1 - Přehled kumulativního čerpání dotačních prostředků v regionech od zahájení Strategie RE:START do 31.12.2023 v meziročním srovnání	9
Tabulka 2 - Přehled vyhodnocených výzev za uplynulé období (rok 2023)	12
Tabulka 3 - Přehled výchozích projektů v číslech	12

Přílohy

- Příloha 1 – Přehled naplňování opatření AP1-AP5
- Příloha 2 – Přehled realizovaných opatření AP1-AP5
- Příloha 3 – Souhrn čerpání RE:START
- Příloha 4 – Indikátory

